

Črtnat 2 50 lhu

NOVEMBER
14 Č. Jozafat
15 P. Albert Vel.
16 S. Gertruda
17 N. 27. pobink.
18 P. Posveč. cerkev
19 T. Elizabeta
20 S. Feliks
21 Č. Dar. preč. M. D.
22 P. Cecilija
23 S. Klemen
24 N. 28. pobink.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Česlo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do emaje

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 222.

CHICAGO, ILL., TOREK, 19. NOVEMBRA — TUESDAY, NOVEMBER 19, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Grki poročajo o velikih zmagah - Osišče se v razgovorih

Italijani na splošnem umiku v Albaniji

Grki napadajo Italijane širom cele albanske fronte. — Na severu prodrl do mesta Korica. — Italijani se umikajo v Jugoslavijo. — Mesto Konica zavzeto.

Atene, Grčija. — Preko cele albanske fronte, od jugoslovanske meje do Jonskega morja, so italijanske čete na umiku, ako ne naravnost na begu pred uspešno prodirajočo grško armado. V takem smislu so se glasila poročila, ki jih je izdajalo v dnevih koncem tedna grško vrhovno poveljstvo.

Posebno trdi in za Italijo porazni boji se bjeje pred albanskim mestom Korica, ki je največje in najbolj važno mesto v Albaniji in leži 10 milj od grške meje. Grki so prodrl ži tik do mesta, dočim neko nepotrjeno poročilo trdi, da so ga celo že zavzeli. Pri svojem umiku so Italijani zažgali to mesto, da s tem onemogočijo njega uporabo grškim četam. Istočasno so skušali Italijani zadržati Grke s protinapadom, ki pa se ni posrečil. Pri svojem begu se je število italijanskega vojaštva umaknilo preko bližnje meje v Jugoslavijo, kjer so bili raz-

croženi. Tudi 130 italijanskih tankov se je skušalo v nedeljno umakniti v Jugoslavijo. Korica je obdana od gorovja in boji so se vršili za vsak gorski greben, predno so Grki prodrl do mesta. Italijani, kakor trdi grško poročilo, si pripravljajo nove obrambne pozicije v gorovju zapadno od Korice, kakih 25 milj od grške meje.

Drugo mesto, za katerega se vrše ljuti boji, je Konica, nekoliko južno od gori omenjenega bojišča. To mesto so Italijani vzeli Grkom takoj ob izbruhu vojne z njimi in ga imeli do zdaj zasedenega. Glasom grških poročil, pa je imela grška artilerija pod kontrolo vsa pota, vodeča v to mesto in zato so bili Italijani prisiljeni, izprazniti celo sekcijo, kar so storili v nedeljo. Kakor hitro pa so zapustili mesto, so se njih aeroplani vrnili in z bombami razdejali več poslopj.

Obe del. organizaciji imate konvencijo

Ta teden se vršite konvenciji obeh delavskih organizacij, CIO in del. federacije. Prva zboruje v Atlantic City, N. J., druga pa v New Orleans, La. Je sicer nekoliko upanja, da se bo kaj ukrenilo na teh zborovanjih glede ponovnega pogajanja za sporazum med obeh skupinama, toda pobuda za to bo morala priti najbrž od članstva samega. Kakor se namreč razvdi iz njih predkonvenčnih izjav, so voditelji obeh organizacij še vedno zasidrani v svojih starih medsebojnih nasprotstvih, in drug drugega dolže, da še ni prišlo do sprave po sporu, ki traja zdaj že pet let.

predložiti konvenciji, v katerem pravi med drugim: "Odgovornost, da ni prišlo do sestanka, konference in prizadevanja, da se izravna spori, leži docela in absolutno na voditeljih CIO." Isti dan, namreč v nedeljo, pa je načelnik CIO, John Lewis, podal izjavo, v kateri nasprotno meče vso krivdo na federacijo, češ, da je ta na CIO načrt za sporazum odgovorila le z "izmi-kajocimi se in hinavskimi predlogi."

Vprašanje je zdaj, ali se bo članstvo, kot tako, končno enkrat dvignilo in zahtevalo, da se napravi temu nesmiselnemu sporu konec.

PRIKRAJŠALI GA ZA POLOVICO STAROSTI

Istanbul, Turčija. — Neki Oman Islamogul, ki stanuje v neki vasi, po imenu Ouzounkoun, se je toliko bahal, da je dosegel nenavadno starost 300 let, da so končno oblasti res podvzele preiskavo, ako je kaj resnice na njegovih trditvah. Preiskava je bila za častitljivega moža porazna: Oblasti so ga pristrigle za polovico let, o katerih je on trdil, da jih ima. Ugotovile so namreč, da je star "samo" 152 let. Islamogul je bil rojen na Kavkazu in je kljub nenavadno visokim letom pri dobrem zdravju in krepek.

HOOVER PRIPOROČA ŽIVILA ZA EVROPO

Poughkeepsie, N. Y. — V Vassar kolegiju je imel bivši predsednik Hoover zadnji petek govor, ki se je oddajal po radio širom dežele, v katerem je ponovil svoj apel, naj Zed. države pomagajo z živili malim evropskim narodom, prizadetim od vojne, namreč Finski, Norveški, Nizozemski, Belgiji in srednji Poljski. Na milijone ljudi v ondotnih krajih bo izpostavljenih lakoti, je poudaril, ter dostavil, da je po njegovem mnenju Amerika moralno odgovorna za pomoč. Edini način, da se reši ljudi stradanja, je dejal, bo s tem, da se jim skozi angleško in nemško blokado pod zagotovilom varnosti dostavijo živila.

JUGOSLOVANSKO MESTO ZNOVA BOMBARDIRANO

Bitolj, Jugoslavija. — Nad tukajšnje mesto so v noči na zadnji petek ponovno prileteli tujezemski aeroplani in vrgli nanj šest bomb. Te so padle blizu kolodvora, vendar pa, kakor se ugotavlja, niso povzročile nikake nesreče. Protizračni topovi so otvorili ogenj na nje, kar je bilo prvokrat, da so jugoslovanski protizračni topovi streljali na kak tujezemski aeroplan. Prvi podobni napad, za katerega noče biti kriva niti Italija, niti Grčija, se je izvršil na to mesto 5. novembra, pri čemer ste bili ubiti dve osebi, in povzročena znatna materialna škoda. Od tedaj naprej je bilo mesto ponoči zaemnjeno ter se je ukrenilo za njega obrambo.

STAVKA V AEROPLANSKEM, PODJETJU

Downey, Cal. — V tukajšnji Vultee aeroplanski družbi je zadnji petek zjutraj CIO unija proglasila stavko, zahtevajoč povišanje plače. Dve uri nato je podjetje zatvorilo svojo veliko tovarno in s tem se je začelo prenehalo delo na velikih naročilih, ki jih je prejela družba od vladnega obrambnega odbora. Naročil ima skupno za 50 milijonov dolarjev, in sicer za 39 milijonov za Zed. države, za ostalih 11 milijonov pa za Anglijo. Delavsko tajništvo v Washingtonu je takoj imenovalo dva posredovalca, ki imata nalogo, da spravita v stik vodstvo podjetja z vodstvom unije.

TRENJE MED ŠPANIJO IN ZED. DRŽAVAMI

Washington, D. C. — Med Španijo in Zed. državami je prišlo koncem tedna v dveh ozirih do diplomatskega trenja. V enem slučaju je podvzela tozadevni korak Amerikaj, v drugem pa Španija. Tukajšnji drž. department je v petek obvestil Španijo, da ne priznava priključitve ozemlja Tangier Španiji, kar je španska vlada nedavno objavila. To ozemlje je bilo prej pod mednarodno upravo. Isti dan pa je španska vlada objavila, da ameriškim časnikařem ne bo od ponedeljeka naprej dovoljeno, da bi pošiljali kaka poročila iz Španije.

NEMŠKE LADJE ODPLULE IZ MEHIKE

Mexico City, Mehika. — V noči med petkom in soboto so odplule iz pristanišča Tampico štiri nemške trgovske ladje, ki so se zatele tja kmalu po izbruhu vojne. Vse štiri so odšle težko otvorene. Tri od njih so navedle kot namembni kraj Kanarske otoke, ena pa Vigo, Španija.

KAZEN ZA ALARMANTNE GOVORICE V ŠVICI

Bern, Švica. — Za tiste, ki bodo razširjali izmišljene govorice o švicarskih zalogah in o cenah, s katerimi se ustvari zmeda v trgovini, je tukajšnja vlada zadnji petek odredila strogo kazen, namreč eno leto zapora in \$7000 globe.

Ponoven sestanek se bo vršil na Dunaju

Zunanji ministri držav osišča in Španije se sestanejo na Dunaju. — Vrh. poveljnika nemške in ital. armade v Innsbrucku. — Šunek se pričakuje v kratkem.

PO KAT. SVETU

New York, N. Y. — Tukajšnja Fordham katoliška univerza, ki jo vodijo jezuiti, je obhajala te dni svojo 100. obletnico ustanovitve. V govoru po radio je nje predsednik, Rev. Ganonn, omenil, da potrebuje univerza na leto četr milijona dolarjev privatnih darov, da se lahko vzdržuje.

Vatikan. — V tukajšnjem papeškem mestu se bodo vršile od 24. do 30. nov. duhovne vaje, katerih se bo udeleževal tudi papež sam. To navado letnih duhovnih vaj je uvedel papež Leon XIII. ter se je od tedaj naprej stalno obdržala.

Milwaukee, Wis. — Zadnji petek, soboto in nedeljo je imelo občinstvo priliko, da si je ogledalo notranjčino novega obrambnega odbora. Naročil ima skupno za 50 milijonov dolarjev, in sicer za 39 milijonov za Zed. države, za ostalih 11 milijonov pa za Anglijo. Delavsko tajništvo v Washingtonu je takoj imenovalo dva posredovalca, ki imata nalogo, da spravita v stik vodstvo podjetja z vodstvom unije.

Washington, D. C. — Nadzorniki katoliških šol v raznih škofijah nameravajo nadaljevati z apeli, da del podpor, ki jih letno naklanja federalna vlada, oziroma vlade posameznih držav, v vzgojne svrhe, dobe tudi katol. šole.

PŠENIČNA MOKA BO PREPOVEDANA V ITALIJI

Rim, Italija. — Od 1. decembra naprej se v Italiji ne bo smela več uporabljati čista pšenična moka, marveč se bo morala mešati s koruzno. Ta odredba je izšla zadnji petek z dostavkom, da se je letos zaloga-koruze zvišala.

Bern, Švica. — Prihodnji korak, ki ga nameravate podvzeti državi osišča, Nemčija in Italija, bo moral biti nekaj izredno velikega, ko se vrše zanj take temeljite priprave. Neprestani razgovori in konference se vrše že več tednov, kakor znano, in za ta teden so se ukrenili novi sestanki.

V mestu Innsbrucku sta se koncem tedna sestala vrhovna poveljnika armad obeh držav, namreč feldmaršal Keitel iz Nemčije in maršal Badoglio iz Italije. Njuni razgovori, kakor se trdi, so se sukali o tem, kako naj bi Nemčija najbolj uspešno sodelovala z italijansko armado na Balkanu. Njun razgovor pa je le nekaka predpriprava za večjo konferenco, katera je bila sklicana na Dunaj, vendar pa še o datumu ni poročalo. Ta konferenca ima biti menda zadnja in bo zato izredno važna. Poleg obeh armadnih poveljnikov, gori omenjenih, bosta na konferenci tudi zunanja ministra obeh držav in enako tudi španski zunanji minister.

Kot se domneva, bo po tej konferenci oder prirejen za veliko "predstavo". Osišče drži se, veda v tajnosti, kam bo naperjen njega udarec, toda brzkone se bo izvršil sunek istočasno na vse angleške posesti, ki jih bo moglo osišče doseči s svojimi silami.

KANADA IMA PREVEČ PŠENICE

Winnipeg, Kanada. — Kanadska vlada se bavi s problemom, kako znižati prihodnje leto produkcijo pšenice. V zalogah je namreč tega pridelka toliko, da ga ne bo mogoče tekom enega leta niti porabiti, niti izvoziti. — (In v drugih delih sveta vlada stradanje!)

Starodavna knjižnica v neki hiši v Londonu, imenovani Holland House, je zdaj vsakomur odprta. Nemška bomba je, kakor se vidi na gornji sliki, razbila hišo, da je dostop od zunaj neoviran.

Iz Jugoslavije

Velike slovesnosti na Brezjah, na Gorenjskem, ko je brezizjanska Marija slavila štiridesetletnico svojega novega doma. — V malem potoku je utonil posestnik iz Gmajne. — Smrtna kosa. — Razno.

40 letnica posvetitve cerkve na Brezjah

Brezje, 6. oktobra. — Včeraj in danes so Brezje in z njimi vred vse naše verno slovensko ljudstvo obhajale velik praznik. Spet je hotelo to naše dobro ljudstvo, ki se je v ogromnem številu zbralo na naši skupni božji poti pri Mariji Pomagaj, izkazati vso svojo ljubezen in svoje zaupanje v našo Priprošnjico na Brezjah, ki ga je že tolikokrat tolažila v težkih dneh in ki mu vedno znova prinaša upanja in tolažbo zlasti v tako viharnih časih, kakršne preživljamo danes. Velika udeležba pri današnjih in snočnih slovesnostih na Brezjah je pač najbolj dokaz, da smo Slovenci hoteli nad vse dostojno proslaviti 40 letnico, odkar je bila na tej naši božji poti posvečena cerkev Marije Pomočnice.

Ze snoči, na predvečer praznika se je zbralo od vse povsod iz Slovenije mnogo Marijinih častilcev, ki so v tih po-božnosti pričakovali začetka veličastne proslave 40 letnice posvetitve brezjanske cerkve. Ob osmih zvečer je pristopil oltarju ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman ob številni asistenci kanonikov in ostale duhovščine. Nato se je zvrstila od cerkve veličastna rimska procesija, ki se je udeležila ogromna množica vernega ljudstva.

Po končani procesiji je del udeležencev odšel na bližnja prenočišča, mnogo pa jih je ostalo vso noč kar v cerkvi, kjer so počakali na prvo jutranjo sv. mašo.

Glavne današnje svečanosti, ki so bile namenjene proslavi 40 letnice, od kar je bila na Brezjah posvečena cerkev Marije Pomagaj, so se začele dopoldne ob desetih, ko je škof dr. Gregorij Rožman po slovesnem vrodu v romarsko cerkev imel krasen govor, v katerem je poudaril globok pomen in smisel današnjega praznika, kakor tudi potrebo po zgraditvi novega oltarja v Marijini kapelici. Po njegovem govoru, ki je segel do dna duše vsem navzočnim, je daroval škof dr. Rožman ob asistenci kanonikov g. Volca in dr. Zupana ter številne ostale duhovščine pontifikalno sveto mašo. Slovesnost je povzdignilo tudi krasno petje pomnoženega brezjanskega cerkvenega zbora.

Se dolgo po sv. maši so ljudje ostali v cerkvi in oblegali čudodelni Marijin oltar, nato pa so se počasi razšli, da se popoldne spet vrnejo še k slovesnim petim, večernicam, s katerimi se je končala veličastna proslava za vse verno slovensko ljudstvo tako velikega dogodka, kakor je bila posvetitev Marijinega svetišča na Brezjah pred štiridesetimi

Utonil je

Ljubljana, 7. okt. — Na Gmajni pri Stepanji vasi teče neznamen potoček "Mejaš," ki se izliva v Ljubljnico. Davi 6. t. m. okoli 7. ure je šla mimomo potoka posestnica Franciska Kramarjeva, stanujoča na Gmajni št. 35. Kar je opazila na levem bregu potoka ležati nekega moškega utopljenca. Hitro je o tem obvestila policijsko stražnico. Utopljenec je ležal v nizki vodi z obrazom k tlom. Dva policijski stražnika Strubelj Fran in Bojanc Mihael sta utopljenca potegnila na suho. Kmalu nato je prišla na kraj nesreče policijska komisija, ki je ugotovila utopljenčeva identiteto. Po vseh znakih je soditi, ker ni imel nikakih poškodb, da se mu je primerila ponoči nesreča. Zena, Ema Jager je pozneje prišla na kraj nesreče ter izjavila, da je to njen mož Matevž Jager, posestnik na Gmajni, rojen 18. septembra 1890 v Podmolniku pristojen v Ljubljano, po poklicu tesar.

Razstava fotografije

V Zagrebu so nedavno otvorili mednarodno razstavo umetne fotografije, katere se je udeležilo štirinajst držav s štirih celin. Razstavljenih je okoli štiri sto slik. Med razstavljalci je tudi nekaj Slovencev.

Nesreča

Jože Kežmah, 35 letni posestnik iz Oplotnice se je pejal z motorjem iz Ptujja skozi Slovensko Bistrico. Prišlo je do nesreče, da je padel s kolesa in dobil težje notranje poškodbe. Moral je v celjsko bolnico.

Smrtna kosa

V Podvincih pri Ptujju je umrla Ljudmila Rus, posestnica in mati državnega tožilca Dr. Martina Rusa v Celju. — Na Krčevini pri Mariboru je umrl Leopold Kosenina, poštni inšpektor v pokojni star 72 let. — V Rogatecu je umrl Anton Bele, najstarejši posestnik v dekaniji Rogatec, star 91 let.

Pod vlak je padel

Na ljubljanskem kolodvoru je padel pod vlak 19 letni sodarski pomočnik France Kralj, ki je bil zaposlen v Zagrebu. Nahajal se je na dopustu in se je ravno hotel vrniti k svojemu mojestru, pa je prišlo do nesreče. Kolesje mu je odtrgalo nogo.

Konj ga je udaril

Ivana Stifartarja, sina čevljarškega pomočnika iz Trebnjega je konj udaril v lice in ga močno poškodoval, da so ga morali spraviti v ljubljansko bolnico.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izbaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrť leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrť leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka		Single copy	
	3c		3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrťka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraća.

Entered as second class inatter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Pogledati je treba na dejstva

Slovenska ministra, dr. Korošec in Miha Krek, sta baje fašista do ušes, kakor vejo povedati naši liberalni in socialistični časniki. Ali ne gre le malo tudi za to, da se klerikali pred javnostjo kolikor mogoče očrtnijo? Saj bi bilo kaj takega prav glavno delo za dobrobit stare domovine, in baje tudi silno kulturno delo. Jaz trdim, da je Jugoslavija vsa "fašistična", do ušes fašistična vsa z dr. Mačkom in bojevitimi Hrvati vred, ker ji pač ne kaže drugače, alfo noče izvršiti nespametnega samomora. In ako že ne gre drugače, mora poslušati tudi ukaze iz Berlina. K vsi sreći ti ukazi trenutno le na papirju, bi pa utegnili postati usodni, če ostane pri "fašizmu". Ukaz je prišel, da morajo Jugoslavlani producirati dosti kruha. To pomeni, naj bi se dr. Korošec prijel za motiko ali plug in obdeloval zemljo, da bo dosti za nemške želodce, ko bodo ti delali orglice in harmonike. Kdor to razume, ve, kam pes taci moli. Ne trdim s tem, da bi Nemci pri industriji, uradih, svobodnih poklicih, učnih zavodih... le sedeli in jedli, ampak narodna moć se bi Nemcem s tem krepila, Jugoslavlani pa pri plugu in motiki slabila.

En slučaj. Pisatelj Ivan Zore (Kotarjev Nane) omenja iz dobe tik pred zadnjo vojsko, da sta bila pri železniški direkciji v Trstu — reci in piši — dva Slovencina, morda do pet sto pa samih Nemcev, in železnica je bila izključno na slovenskem ozemlju. Otrokom teh nemških družin je bila prilika dana, da so lahko pohajali v srednje šole in se pripravljali za poklice med inteligenco. Slovenski delavec je imel komaj za kruh, in kmet je mogel le tuintam poslati kakega fanta v višje šole, ker je moral plačevati za stanovanje, prehrano. Navadno so taki kmečki fantje stanovali v kakem brlogu in stradali, da so postali vsi tuberkulozni in umrli, preden so prišli do kakega poklica.

Vseučilišća so bila vsa v nemških mestih. Ako je kak kmečki slovenski fant prišel na vseučilišće, je moral med kako nemško družino, in če je bila tam kaka punca, se je na njo obesil, družina je postala nemška, fant za narod izgubljen. Nešteto je bilo takih slučajev, in otroci s slovenskimi imeni od slovenskih očetov so bili najbolj zagrizeni nemćurji itd. itd.

Tako tedaj, da so bili Slovenci skoroda izključno le narod kmetov in delavcev v najbolj stisnjenih življenjskih odnosjih. In zdaj prihaja prav ukaz, da mora biti tako tudi povsem zakonito in je Jugoslavlani in vsem Slovanom pod "novim redom" naravnost prepovedano... verboten... da bi silili med inteligenco.

Niso neumni ti Nemci za-se, drugi — Slovani — naj pa garažo, da bo za nemško inteligenco kaj za pod zobe. Ali vidite, v kako sužnost lezejo pri "novem redu" Slovani, ampak tako je prišlo, ker v slovenskih glavah ni bilo dosti soli, ko je bil še čas. Ne pokazujte na tega in onega ministra, ko so razmere takšne postale, da ni drugega pota, prej bi bili imeli pokazovati na — rešitev in se pripravljati, in pokazovati tudi zdaj, ako ni že vse prepozno. O tem pišite, klerikalizem je pri tem popolnoma nedolžen.

Mussolini je dolgo čepel na plotu. Da je skočil s plotu ga je zaslepila nemška zmaga nad Francijo. Mislil je, da bo zamudil svojo ulogo pri plenu, je skočil s plotu v vojno. Zdaj uvideva, da ga je pohlepnost malo prehitro potegnila v vojni metež. Zdaj se je zapletel še z Grćijo in če z njo ne bo mogel hitro opraviti, bo imel kmalu mogoćno fronto proti sebi na Balkanu. Anglija bo prišla na pomoć Grćki z brodovjem in vojaštvom. Ne smemo pozabiti, da v Sredozemlju še vedno vlada angleško brodovje in da italijanskega brodovja še ni bilo na spregled, kar je Italija vojno napovedala. Anglija pa ima tudi vojakov. Indija sama šteje nad 300 milijonov ljudi, tudi drugod Anglija rekrutira vojsko. Zraven tega pa je italijanski škorenj izpostavljen bombardiranju iz zraka, ker grško otoćje je le komaj okrog 200 milj od italijanske obale. Kakor zgleda, bo začela Italija še le vojno čutiti. In zgleda tudi, da bo Hitler z Italijo imel več škode, kakor haska.

John Lewis je s tem, da je presedlal k republikancem pokazal le svojo staro trmoglavost. Ker mu v Washingtonu niso v vsem ugodili, pa je bil proti. Masćevalnih ljudi je na svetu dosti.

V Ameriki je še nekaj pristne demokracije. Komunistična stranka, ki se postavlja na vse štiri, da je zagovornica demokracije in svobode, ima v Združenih državah svobodo, da kandidira svojega kandidata za predsednika, kljub temu, da je komunistična stranka neameriška politična organizacija podrejena politično in idejno komunističnim zapovednikom v Moskvi. Ali bi dal Stalin svobodo do kandidature, kaki drugi stranki v Rusiji? Kakopak! Ukazal bi svoji Čeki, da jih počisti s svinćenkami. Tu v Ameriki so pa komunisti taki demokrati in svobodoljubi!?

Clevelandski Janković je poromal v Lemont. Pravi, da je vse ogledal, celo nabiralnike za darove. Prihodnjic ko pride bo baje vložil prošnjo za brata. Janković misli, da se postavi, ko tako le tudi verske ustanove malo zasmehuje. Svobodno mu. Enkrat mu bo tudi te svobode zmanjkalo in to tedaj, ko se bo moral javiti Onemu, ki ga zdaj po Prosveti zasmehuje.

VELEPOMEBA DAN ZA ELYŠKO NASELBINO Ely, Minn.

Naša slovenska fara takaj v Ely bo slavila na Zahvalni dan dne 21. novembra zlati jubilej, oziroma, petdesetletnico, odkar je bila blagoslovljena prva cerkev, posvećena sv. Antonu. Fara so ustanovili takratni, sedaj že pokojni č. g. Rt. Rev. Joseph Buh.

Slovesnost zlatega jubileja se bo vršila s slovesno sv. mašo, katero bodo darovali domaći g. župnik Rev. F. Mihelić ob navzoćnosti prevzvišenega škofa Walsha iz Dulutha, asistiral pa bodo č. g. Rev. Jerše, slovenski župnik v Tower, Minn. in Rev. Prajli. Sv. maši bo prisostvovalo še več č. gg. duhovnikov iz železnega okroćja. — Glavni govornik v angleškem jeziku bo do sam prevzvišeni g. škof Walsh z Dulutha.

Vsi farani in rojaki iz železnega okroćja ste prav prijazno vabljeni, da se prav gotovo udeležite te izredne in redke slavnosti v tej novi domovini, zlasti da se udeležite slavnosti sv. maše, ki se bo darovala v četrtek 21. novembra, na Zahvalni dan ob 10:00 uri dopoldne.

Michael Cerkovnik

NA WILLARDU NE POZNAJO NEZAPOSLITVE Willard, Wis.

Ko prebiram Amer. Slovenca le bolj poredko vidim kak dopis iz naše naselbine. Ne vem kako je to, da so naši dopisniki tako utihnili. Morda pa vsi raje beremo, kako pa pišemo. Pa še nekaj drugega je tudi menda vzrok in sicer, ker imamo dosti dela in nimamo časa za pisavo. Naše življenje gre naprej tako hitro, da se skoraj ne zavedamo, kaj nam ljubi Bog pokliče na odgovor o našem delovanju na tem puklastem svetu. — Mlekarški farmar mora vedno delati, v petek in svetek, poletu na polju, pozimi pa v hlevu, kajti krave mlekarice je treba

molziti, čistiti in krmiti. Dela je torej več kot dovolj in mi tukaj na Willardu ne poznamo brezposelnosti.

Narodne volitve so konćane. Narod je govoril in tretjić izročil vodstvo naše mogoćne U. S. A. dosedanjemu predsedniku F. D. Rooseveltu. Kampanjske oćitke in razburjenja dajmo sedaj vse skupaj med staro šaro, kajti, naj bo država še tako mogoćna, če ni edinstva, se zruši prej ali slej. Upamo, da nas bo naš veliki predsednik vodil po pravi poti pravićnosti, pa naj se diktatorji še tako širokoperijo. Stari pregovor pravi, da kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Rojaku Josephu Rakovcu, Sr., ki se je bil ponesrećil v avtokoliziji, pa želimo skorajšnjega okrevanja. — Sedaj bi pa rad vsakemu in vsem skupaj povedal, da priredi društvo sv. Družine št. 186, KSKJ plesno zabavo na večer Zahvalnega dne, to je 21. novembra. Prav prijazno vabljeni vsi, od blizu in daleć.

J. P.

ČRTICA "RAJSKA DOLINA" UGAJA NAROČNIKU NOVEGA SVETA Waukegan, Ill.

Čenjeno uredništvo: — Objavite v A. S. moje čestitke preć. gospodu M. Savsu, ki je napisal tako zanimivo črtico v mesećniku "Novem Svetu" pod naslovom "Rajska dolina." Ze trikrat sem jo prebral in vsakokrat sem se ob nji obilno nasmeljal, zlasti tistemu Poldruju, ki je pripovedoval, kako so v Bosni ranjena operirali in kaj se mu je dogodilo pozneje. To je humor, ki se mu clovek res mora nasmeljati, magari če bi bil že na polmrtev. Naši stari pionirji jih imajo še vedno pod klobukom. Le še večkrat se oglasite preć. g. Savs. Bodimo veseli, dokler smo na svetu. Napišite nam še kaj iz življenja slovenskih pionirjev. "Novi Svet" vsi radi bere-

mo. Moj sosed je čisto drugaćno preprićanja kakor jaz in "Novi Svet" bere od lani, ko ga je ujugala za naroćnika Mrs. Blai iz Chicago, ki zdaj lovi naroćnike po Clevelandu, pa pravi o "Novem Svetu," da je to najboljši list, kar jih je še kedaj bral. Tako vidite dobro roba se sama hvali. Pri nas v Waukeganu skoro ni slovenske hiše, ki bi tega lista ne imela. Dober list je tudi "Am. Slovenec," pod mojo streho sta stalna gosta oba in se ne bom ločil od nju, dokler bom mogel gibati.

Pozdrav vsem naroćnikom, preć. g. Savsu pa hvalo, ker so nas v "Novem Svetu" tako lepo pozabavali. Dal Bog, da bi še večkrat brali njihove spise.

B. L. naroćnik

Z AVTOMOBILOM PO DEŽELI Eveleth, Minn. (Dalje)

V družbi teh prijetnih ljudi, nam je čas hitro potekel kakor blisk in posloviti smo se morali. Bila je že ura 5 popoldne predno smo se spravili. Mimogrede nas Mr. in Mrs. Perica spremljata s svojo karo v podklanec do Miemi Copperjame, pri kateri je Mr. Perica zaposlen za "hoisting Engineerja." Popeljali so nas v "Engine House" in razložili o delu. Tukaj v engine housu smo se sešli z Mr. Kern iz Gilbert, Minn. kateri je bil ravno takrat na delu. On je tudi za hoisting engineerja. Naroćnik nam je, da pozdravimo njegovega brata ki ima gasolin postajo v Gilbert, Minnesoti. Prišel je čas loćitve. Se enkrat si prijateljsko sežemo v roke. Zbogom! Se en pogled na Glob in Glob se kmalu skrije

za kamnito goro. — V kratkem dospemo v mesto Phoenix, Arizona. Tu postojimo še nekaj ur in obišćemo nekoliko svojih znancev. Po nasvetu Mr. Perica smo se od tu namenili voziti vsa noć skozi vroćo pušćavo (Gila Desert) do Californije. V petek ob štirih zjutraj srećno dospemo do meje Californije. Reka Colorado deli državo Californijo in Arizono. To noć jaz in moj sin nismo spali. Družina je nekoliko zadremala v avtomobilu midva pa s sinom strmela v temno daljavo. Proti jutru v mestu Jacumba, smo šli v restavrant "frustikat" in se takoj podali naprej proti San Diego, Cal. Od tukaj smo se zopet vozili čez kamnite hribe. Na hribu smo sestali leva kakor ga tukaj imenujejo "mountain lion". Kmalu ko dospemo v dolino Pine Valley, se nam je vsa oblika spremenila. Zdaj vidimo palmova drevesa ki rastejo ob poti; orange, grozdje in mnogo drugih raznih sadnih dreves. Clovek cení takšno spremembo, posebno še zato, ko se več sto milj vozi po suhi pušćavi. V mesto San Diego smo prišli ob deseti uri zjutraj. Ker je to mesto blizu Mehike, smo se dogovorili, da se odpeljemo tudi v Mexico. Obšel sem že skoraj vse Združene države, kakor tudi Kanado, zato sem si mislil, tudi Mexico moram še videti. V Mexico se gre lahko brez vsake sitnosti. Mexikanska straža

na meji te ne "bantova," samo "numero" od avta popišejo in ti ukažejo naprej. Kakor sem videl je Mexikanski narod reven. Tako sem sodil po njih obleki. Na glavi nosijo velike široke slamnate klobuke. S poti se jih vidi, ko čepijo kakor kokoši in tako sedeć spijo oć zunaj na prostem pod velikem klobukom. Otroci beraćijo za denar, odrasli nosijo okoli robo ali blago in silijo, da kaj kupiš. Ustavili smo se v mestu Tijuana ker smo nakupili nekoliko "suveniris" v prodajalnah. Prodajalne od znotraj so podobne našim amerikkanskem samo, da namesto steklenih oken od spredaj, imajo velika vrata kakor pri garaži in ista čez dan zgrnjno na stran, ponoć pa zaprejo. Živež in blago je jako poceni. Za gasolin se plaća devet centov za galon. Na busu ali na vlaklu se voziš za en cent na miljo. Tako, da se cloveku neizplaća rabiti svoje kare. Nazaj v Ameriko nam ni bilo priti tako lahko, kakor v Mehiko. Predno te amerikkanska straža spusti čez mejo, preišćejo vse karo popišejo vseh imena, naslove in rojstni kraj i.t.d. Če je bil clovek rojen v starem kraju mora pokazati državljanski papir. Na srećo smo se pred volitvami umaknili iz Mexice, ker deset dni po tistem, sem v novinah čital, da so imeli volitve za prezidenta in kakor ponavadi, vsako volitev, so tudi to leto ubili nad sto ljudi med njimi tudi dva Amerikanca. Tam se bijejo vsako volitev. Svet še ni zadosti civiliziran. Zdaj še nevedo, ali je izvoljen Camacho ali Almazan vlada noće objaviti, ker se boji, da se narod spunta.

Ko smo bili z vizitacijo "redij" smo se zopet podali nazaj v San Diego. Tukaj se nekoliko odpoćili in najedli, da smo bili bolj krepki za vožnjo naprej proti Los Angeles. V San Diego ima mornarica križarke, na katero je obisk dovoljen vsako nedeljo popoldne od ene do štirih. Iz San Diego smo se vozili po cesti št. 101 mimo velikega sadnega vrta, vinogradov in bogatih rodovitnih polj. Videli smo veliko farmarjev, ki so verno odelovali kmetije. Bili so vsi zagoreni od vroćega sonca. Eni so nakladali poljske pridelke na velike truke drugi so jih odvažali na kolodvore in skladali v vagone in drugi so zopet ravnali zemljo in delali jarke za vodo. Vodo morajo dobro čuvati in jo enakomerno napegljevati po zemlji. Zemlja mora biti ravna kakor miza in jarki pravilno izpeljani, da jim voda ne gre po zlu. Kakor sem tam slišal, sleherni farmar mora plaćati okoli \$500 samo za vodo, zato mora dobro paziti, da se enakomerno razliva. Vse rastline, sadni vrtni, vinogradi in njive se morajo zalivati. Brez umetnih zalivov, je zemlja suha in pusta. Ker se pa zaliva, vse raste tako nepopisljivo lepo, da je krasota za pogledati. Tako morajo delati po vsi južni Californiji. Za srećo imajo velike reke — Colorado, San Juan in več manjših, katere so zapregli z visokimi moćnimi pregradami in iz teh pošiljajo vodo po do-

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Nov grob v Clevelandu Cleveland, O. — Tukaj je zadnji teden nagloma umrl na svojem domu na East 156th street rojak Mathew Mihelić, v starosti 64 let. Pokojni je bil doma iz vasi Brod ob Kolpi na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 45. leti. Zapušća žalujoćo soprogo Mary, rojeno Vidmar, doma iz Begunj pri Cerknici na Notranjskem, dva sina, štiri hćere in šest vnukov in vnukinj.

Na bolniški postelji Pueblo, Colo. — Nesrećni revmatizem že dolgo muči tukajšnjega rojaka Mr. Johna Križmana in je zaradi tega že dolgo na bolniški postelji. Poleg revmatizma ga mućijo še druge boleznj. Omenjeni je že dolgo let naroćnik Amer. Slovenca. — Prijatelji mu žele skorajšnjega trdnega zdravlja!

Avtna nezgoda Cleveland, O. — Anton Starc, star 30 let, se je zvečer pred poroko z Mrs. Lillian Willis, peljal z avtom po obleko svoji nevesti v čistilnico. S seboj je vzel tudi 4 letno nevestino hćerko. Ko je vozil po Saranac Rd., je neki avto iz 157. ceste zavozil naravnost proti njegovemu. Da prepreći kolizijo je Starc zavozil v stran, pa je njegov avto zadel v brojavni drog s tako silo, da je bilo dekleće tako ranjeno, da je poškodbi podleglo.

Na obisk sta šla Pueblo, Colo. — Mrs. Frances Petkovšek in Mrs. Frances Cirulo sta šle na obisk k Mrs. Danieli Maroni, ki je hći Mrs. Petkovšek in živi v Los Angeles, California. — Želimo jima mnogo zabave in srećno vrnitev! — J. M.

Smrtna kosa na vzhodu New York, N. Y. — Tukaj je nedavno umrl rojak Matija Rantaša, v starosti 74 let. Doma je bil od Sv. Marjete na Štajerskem, samski in po poklicu vrtnar.

Priden ućenec Pueblo, Colo. — V Denver, v višje šole je meseca septembra odšel Edward Lesar, sin Mr. in Mrs. Louis Lesar. Fant je tako dobro študiral tukaj, da je dobil izredno pohvalo in nagrado za svoje pridnost, brezplaćne ućenje na visoki šoli za štiri leta. — Častitke!

Oglasi v Amerikkanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

inuh. Kjer pa vode ni tam je pušćava. (Dalje)

VOHUN

(81)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

ANOTHER ARROW WHIRRED CLOSE TO TARZAN, QUICKLY HE SWUNG TO AN ISOLATED TREE TO WAIT FOR NIGHT.

HAWQUO TOOK UP HIS VIGIL, THEN ZALIM'S CREW APPEARED, PUZZLED BY TARZAN'S DISAPPEARANCE.

WHEN THEY WERE ABOUT TO GIVE UP THEIR SEARCH HAWQUO APPROACHED, "WANT TARZAN?" HE GRUNTED.

ZALIM NODDED EAGERLY, "COME!" SAID HAWQUO, "I SHOW 'UM!"

Druga pušćica je priletela mimo Tarzana, ki se je hitro umaknil v zavetje drevesa, da počaka noć.

Hawquo je sklenil čuti. V tem se je približal Zalim s svojimi roparji, ki so se čudili Tarzanovemu izgubljenju.

Ko so že obupali, da bi ga mogli vjeti, je stobil k njim Hawquo. "Hoćete Tarzana?" je zamomjal.

Zalim je priklinal. "Pridite!" je rekel Hawquo, "jaz vam pokažem!"

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

ČETRTA NEDELJA V NOVEMBRU

Znamenje satanovo in njegovih privržencev je dober začetni, pa slabo končati. Taki pristaši Kristu ne dopadejo. Le onega človeka krona, kateri vztraja do konca. Ali pa ima oni kaj upanja, da vztraja do konca, kateri se odreče najboljšemu? Če se te poloti nekako naveličanje, pomisli, da imaš večji del, morebiti že največji del pota za seboj, da se konec vedno bolj bliža, in te morebiti že čisto blizu, in te čaka plačilo za vse težave. Čemu se hočeš iznebiti tega, kar držiš že v rokah, da dobi drug tvoj venec? In zakaj se oziraš nazaj na to, kar si prej že imel, in čemur si se velikodušno odpovedal? Morša v redu nisi našel, cesar si iskal? Potem si kaj drugega v njem iskal, ne službe božje in notranjega mrtvenja strasti, ali pa ne iščeš več tega, kar si prej iskal, in si tako postal milosti nezvest. Ali misliš, da se je svet med tem poboljšal, postal manj ničev in manj nevaren, kakor se ti je prej

zdel? Misliš, da boš v njem zdaj ravno tako varno mogel Bogu služiti in rešiti svojo dušo? Med svetom kristijan čestokrat pade, se redkokrat ali celo sploh ne vzdigne več, živi veliko nemirneje, težje umrje in si ne prisluži takega venca zmage, kakor bi si ga bil prislužil v redu, ali ga sploh ne doseže.

Kdorkoli si, ne misli, da vztrajaš. Ako postaneš svoje-ga poklica nevreden, ga izgubiš proti lastni volji. Misli pogostoma nazaj na svoja prva dela in na prvo gorečnost in se jih zopet poprimi. "Izpolni svoje obljube dan na dan (Ps. 60, 9)".

Res ni lahko živeti v redu, biti tam brez mrmanja in ostati zvest do konca. Kdor tu kaj drugega išče, kakor Boga in zveličanje duše svoje, bo našel le nemir in neznesljiv jarem. Blagor pa onemu, ki je tam pobožno živel in dokončal svoj tek.

Slavno je zmagal.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Javna dela v novi občini Raši

Trst — Italijanski senat in parlament sta sprejela zakon, ki nosi datum od 21. avgusta in s katerim se je določil znesek osmih milijonov za cestna, in higijenska dela v občini Raši (Arsia). Besedilo zakona ravaja poleg imena Arsia v oklepaju, še dopolnilni izraz "Pozzo Littorio." Znesek se bo uporabil v treh zaporednih letih. Podrobnejši načrt bo izdelalo ministrstvo za javna dela sporazumno z notranjim in finančnim ministrstvom. Država bo izvršila s tem tudi razna dela, ki spadajo v delokrog občine in pokrajine. Čim bodo ta dela končana, jih bo država prepustila občini, odnosno pokrajini, in sicer brezplačno, toda pod pogojem, da bodo vedno določena za javno korist.

Ker je bil istočasno določen znesek 42.000.000 za drugo občino, odkoder dobiva Italija premog, namreč za Carbonio, je jasno, da gre predvsem za dela, ki naj omogočijo čim izdatnejše izkoriščanje teh premogovnikov in s tem zmanjšanje uvoza v dosego avtarkije.

Italijani naj nosijo kratke hlače

Trst, september, 1940. — Po zasedanju delegacije za avtarkijo, ki se je vršila dne 13. septembra in kateri je prisostvoval tudi ministrski predsednik Mussolini, je ves italijanski tisk prinesel kratke in dolge slavošpeve modri kratkih hlač. Uvedbo kratkih hlač podčrtavajo listi ne samo iz higijenskih razlogov, temveč tudi ker to predstavlja "patriotsko moško obleko." Patriotsko v toliko, ker zanje treba manj blaga. Kratke hlače bodo predstavljale glavno propagando, ki bo dominirala na bližnjem "avtaričnem tednu" in naj bi enkrat za vselej odredile moško modo ter tako uvedla parolo potrošnje italijanskih proizvodov in prihranke v materialu. V zvezi s tem so trgovska društva obvestila svoje tovarne in krojaške delavnice, da pričnejo izdelavo kratkih hlač. Vse trgovine moških oblek bodo postavile v izlozbe na vidno mesto kratke moške hlače. Toda ostale ne bo samo pri tem. Ves teden bo o tem pisal, dnevnik

bodo prinašali oglase in slike ter priporočila za kratke hlače. Uvedba pa bo poleg že zabeleženega higijenskega razloga predvsem zelo važen samostojni doprinos v borbi za osamosvojenost, ki zahteva v tem pogledu, da se izvrši prava obča mobilizacija, pravijo listi. Kratke hlače ne bodo samo prištedile materiala temveč osvobodile ljudi "nepotrebnih neugodnih buržujskih dolgih hlač."

"Popolo di Roma" piše, da prihodnja zimska sezona ne sme zabraniti ostvaritve nove moške noše, katero bodo prevzeli Italijani.

Kampanja proti tujim besedam, pa še sedaj ni končana. Italijanska zveza hotelirjev je odločila, da se morajo vsa tuja imena na hotelih penzionih itd. odstraniti in zamenjati z italijanskimi. Prav tako tudi mora izginiti beseda "hotel," ki jo bodo zamenjali za "albergo." Za "five o'clock" in "dancing" še ne vedo pravih izrazov.

Italijanski olimpijski komite je odredil, da ne prizna več rekordov, ki bodo izraženi v jardih, stopah itd. Prav tako bodo zginili "bari," ki naj se odslej imenujejo "libo."

Duhovniške vesti

Gorica, septembra 1940. — Pred časom so listi poročali, da je bil upokojen šempaski župnik Miha Kragelj, sedaj pa je bil, tudi na lastno prošnjo, upokojen župnik v Oseku, Franc Franke. Kot upravlja šempaski župnik še nadalje svojo župnijo, tako bo tudi oseški ostal na dosedanjem mestu kljub upokojitvi. Pod oseško župnijo spada tudi božjepotne cerkev Matere Božje na Vitovljah, ki leži precej visoko pod Trnovskim gozdom (z nekoliko nižje ležečo istoimensko vasico,) radi česar je upravljanje te župnije precej naporno, zlasti za 66 letnega župnika Franketa. Če mu bo zrahljano zdravje dopuščalo, da bo vztrajal v upravljanju župnije še leto dni, bo prihodnje leto v septembru praznoval 40 letnico svojega prihoda v Osek.

Letina na Kanalskem in Vipavskem
Na Kanalskem bo letina

POSTATI UTEGNETA KARDINALA

Dva ameriška nadškofa, o katerih se trdi, da utegneta v kratkem dobiti kardinalsko čast. Na levi je newyorški nadškof Spellman, na desni pa čičaški nadškof Stritch.

manj kot srednja. Med glavnimi pridelki je edino krma, ki smo jo pridelali zadosti. Že seno je bilo lepo in tudi otave bo v obilju. Žito je bilo slabo; ajda sedaj že obeta, toda potrebuje še lepših dni. Vinska trta je šibka; pridelka ne bo niti tretjino, kakor bi ga moralo biti. Sadja je malo. Tudi krompirja, s katerim se letos skoraj vsa dežela hvali, pri nas ne bo veliko: je reven, sneden in že gnije. Dobro se je obnesel fižol. Koruze bo tudi, če bomo imeli še lepe dneve. — V Gornji Vipavski dolini je pa položaj veliko ugodnejši kot na Kanalskem. Sena so tudi tu nakosili dovolj, otava pa je še obilnejša. Vinska letina bo srednja. Nekateri vinogradi so prav zdravi in bo-

gati drugi bodo dali mogoče kakor lani, veliko jih je pa prav revnih. Jesenski pridelki: krompir, fižol, koruza obetajo prav lepo, če se vreme preveč ne skvari. Žitna letina je bila tudi tu piskava, ajda pa sploh ne sejejo. Ker po dolini preveč razsaja in klesti burja, je sadjereja picla. Kjer je bolj zavetno, kot v Podragi, na Slapu, tam rodi tudi sadje. Letos so imeli tam precej breskev in hrusk. Se razmeroma ugodno letino na Zgornjem Vipavskem je pospešila moča. Dolina nima močne zemlje, plast humusa je tanka, zato se hitro občuti suša. Letošnji pogosti dežji so prijali zgornjevipavskemu kmetu in so mu zboljšali in pomnožili poljske pridelke.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Nov vodovod

V Slovenski Bistrici so začeli z gradnjo novega vodovoda, ki se bo gradil v dveh etapah. Letos bodo položili žice cevi pod cesto, da bodo potem lahko nemoteno izvršili tlakovana dela, ker bo državna cesta skozi mesto tlakovana z granitnimi kockami. Vodovod bo stal, kakor računajo, 2.700.000 dinarjev.

Smrtna nesreča na lovu

V gozdnih loviščih med Blokami in Sodražico se je mudil posestnik in tovarnar Vilko Ivanc iz Sodražice, da se spravi nad jelene. Nevede je Ivanc pri tem, ko je sledil jelena, zašel v revir svojega najboljšega prijatelja Dr. Božidara Lavriča iz Ljubljane, v katerem so bili na lovu poleg g. primarija Lavriča tudi dva čuvaja brata Jože in Matija Semič. Vsi skupaj so posnemali jelenje "rukanje." V dobri veri, da ima pred seboj jelena, je Dr. Lavrič pomeril in sprožil na za grmom skritega Ivanca in ga zadel v stegno, da je padel. Nesrečneža so pripeljali v Sodražico že mrtvega.

Gorelo je

Neke noči se je pred kratkim vnel kozolec pri graščini v Zalogu pri Petrovčah v celjskem okraju, last baronice Bien-Pouthonove. Plameni so uničili poleg kozolca tudi veliko zalogo sena in mnogo poljedelskega orodja. Škoda znaša do 70.000 dinarjev. Ba je bil oženj podtaknjen.

Jazbeci delajo škodo

Iz Prekmurja poročajo, da se kmetje po Gorickem pritožujejo, kako jim jazbeci povzročajo mnogo škode po koruzi. Valoviti in gosto zaraščeni kraji gornjega dela Prekmurja so prav prikladni za jazbeca, ki se je precej nevarno razmnožil.

Jubilej

Pred kratkim je slavil v Mostah v Ljubljani 70 letnico rojstva bivši dolgoletni moščanski župan Josip Oražem. Jubilar je bil rojen v Ribnici na Dolenjskem. Trnjeva je bi-

šel k njemu znanec, in mu dejal, da za tak denar ne more nič kupiti, je bil pripravljen da mu zaklad pusti za 3000 dinarjev. Pozneje je izvedel, da je bil njegov zaklad vreden najmanj 40.000 dinarjev.

Nesreča

V Negovi so se splašili konji posestniku Ivanu Žitniku. Pri tem je Žitnik nesrečno prišel pod kolesa in obležal z zlomljenima nogama ter so ga morali odpeljati v mariborsko bolnico.

S cepinom po glavi

V neki gostilni v Mozirju so se spoprijeli fantje med seboj in v tem tepežu je nekdo udaril 35 letnega posestnikovega sina Josipa Kolenca iz Homca pri Rečici ob Savinji s tako silo s cepinom po glavi, da mu je prebil lobanjo in je Kolenec poškodbi podlegel.

Rjav žebelj povzročil smrt

Posestnikova hči 35 letna Marija Kamler iz Krčevine pri Vurbergu je po nesreči stopila na rjav žebelj. Ker se za rano ni brigala, je prišlo do zastrupljenja krvi, kar jo je nazadnje stalo življenje, četudi je pozneje iskala pomoči v bolnici.

Moste imajo tramvaj

Ljubljana se je v povojnem času prav lepo razvila in se kljub težkim sedanjim razmeram v Evropi, še vedno razvija naprej. Sedaj poročajo, da se je ljubljanski tramvaj potegnil že v Moste, kar je vsakako lepa pridobitev.

Kokoši krađejo

Pri posestniku Čatru na Babnem pri Celju je bilo neke noči ukradeno iz kokošnjaka devet kokoši, pet jih je pa tat pustil. — Prav tako je zmanjkalo pet kokoši pri posestniku Trupeju. Sodišče, da je prišel sezonsko delo kurji tat, ki mu obetajo, da ga bodo kmalu prijeli.

'SIRITE AMER. SLOVENCA'

Listen to
PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of **Yugoslav Folk Music**

KRALJICA DOBILA DARILU

Od Američkega križa je bilo poslanih angleški kraljici kot darilo več vozov za prvo pomoč. Gornja slika kaže kraljico Elizabeto (na desni), ko govori z voznico enega vozov.

ELEKTRIFIKACIJA NA FARMAH NAPREDOVALA ZA 150 ODSTO

Vladni program je uvedel elektriko za 6 milijonov farmarjev v petih letih

Staromodne petrolejke, ki so bile v rabi v devetih imed vsakih desetih farm v Združenih Državah se pred enim desetletjem, hitro prehajajo v pozabljeno preteklost vsled uvedena elektrike s strani federalne vlade, kakor čitamo iz poročila poljedelskega departementa Združenih Držav.

Danes, niti ne polnih pet let po uveljavljenju zakona o farmski elektrifikaciji, po ena farma izmed vsakih stihir ima električno razsvetlavo in do konca l. 1940 bo skoraj 6.000.000 poljedelcev bo imelo elektriko v svojih hišah.

Za tak napredek v rabi elektrike na farmah od 10 na 25 odstov v manj kot petih letih je bilo organiziranih več kot 700 lokalnih sistemov, več kot 250.000 milj električnih prog je bilo zgrajenih in trebalo je premagati razne ovire s strani privatnih električnih družb. Napeljava elektrike ni le odpravila petrolejk, marveč tudi stare baterijske radije. Farma kupujejo ne le nove radio-aparate, marveč tudi take moderne priprave, kot električna likala, električne pralne stroje, električne refrigeratorje in električne molzne stroje. Neštete milje, ki jih je farmarica morala prehoditi od vodne pumpe do kuhinje in nazaj, so stvar preteklosti. Pumpe z električnim pogonom se brzo instalirajo v farmskih kuhinjah.

Pred desetimi leti se je ameriški farmar vpravičeno smejal, ko se je kdo bahal o velikem tehničnem napredku v Ameriki. V najbogatejši poljedelski zemlji na svetu, v deželi bogati na prirodnih sredstvih in prenapolnjeno z vodno silo le 10 odstov poljedelskih okrajev je bilo elektrificiranih. Provincija Ontario v Kanadi je to bilo 20 odstov. V Evropi je bilo mnogo držav, ki so prednjačile Združene Države, na pr. Švedsko, Dansko, Nemčija, Francija in Holandsko.

Pred desetimi leti, kakor razlaga poljedelski departement, se ni skoraj nič storilo za povečanje električne napeljave na farmah. Vse je bilo v rokah privatnih elektrarn. V štirih letih pred 1936 je se farmarska elektrifikacija povečala le za 1 odstov. Privatne družbe so enostavne pravile, da se jim ne izplača. Nekatere so trdile, da se farmar sploh

NA PRODAJ HIŠA

Na 1831 W. 21st Pl. Chicago. Šest stanovanj po štiri sobe. Zidana iz opeke, v zelo dobrem stanju. Cena zmerna. Prodati moram zaradi dedičev. Vprašajte pri Mrs. J. Wolf, 1837 W. 21st Pl., Chicago.

ne briga za elektriko. Vse to se je spremenilo, ko je bil l. 1935 sprejet federalni zakon o elektrifikaciji na deželi. Farmarji morejo sedaj organizirati neprofitne električne zadruge in način, kako se te zadruge razvijajo, pokaže, da poljedelci želijo imeti elektriko. Zakon je tudi omogočil, da si farmarske skupine morejo izposoditi denar od vlade za napeljavo ob istih obrestih, ob katerih si vlada sama izposojuje denar. Stroški so bili znižani povsod, kajti ne gre za dobiček marveč za korist rabe. Gradbeni stroški so nekje znašali polovico tega, kar bi potrosila privatna družba. In nekatere izmed teh smatrajo vladni program kot nekaj, kar se jim izplača posnemati.

Vlada ni dosegla ta veliki uspeh v elektrifikaciji farm brez nasprotstva s strani privatnih elektrarn. Večina jih je vendarle prišla do preprečenja, da niso poljedelski okraj njihov izključni delokrog, dasi nekatere izmed njih še vedno uganjajo obstrukcijo.

Poljedelski tajnik Wickard poudarja, da se elektrifikacijski program hitro razširja in prinaša farmarjem dolgo zaželjene udobnosti za njihove družine, boljšo produkcijo na farmah ter omogočuje decentralizacijo obrambene industrije vsled novih elektrarn širom čim dalje večje površine.

Common Council — F. L. I. S.

NAZNA NILU IN PRIPOROČILO

Clevelandčani pozor!

Radi nujnih opravkov doma, selitve v lasten dom, je morala Mrs. Mary Blai, naša posebna potovalna zastopnica za list "Novi Svet" in "Amerikanski Slovenec" za nekaj dni izpreči agitacijo v Clevelandu in je morala domov. Zda se zopet vrača nazaj na ponovno agitacijo v Cleveland in zdaj ko berete te vrstice že pridno agitira med clevelandskimi Slovenci za mesečnik "Novi Svet," kakor tudi za "Am. Slovenec." Poočlašena je, da sprejema naročninno za nove in stare naročnike. Naročnikom "Novega Sveta," ki jim bo potekla ta ali drugi mesec naročnina še posebej priporočamo, da ponove naročnino in bodo prejeli od nje izredno nagrado sliko, ki so jo izbrali. Mrs. Blai ima sliko seboj in jo bodo lahko, kar od nje dobili. Vsem rojakom Slovincem, in vsem prijateljem in somišljenikom naših listov Mrs. Blai prav toplo priporočamo, da ji gredo v vseh čezirih na roko in ji pomagajo širiti naše liste.

Uprava "Novega Sveta" in "Am. Slov."

BOŽIČNO VESELJE

napravi svojim domačim v starem kraju vsak, če se jih spomni za praznike z malim darom. Mi se vedno pošiljamo denar v Jugoslavijo, Italijo in druge dele sveta. Pošiljamo tudi potom zračne pošte in potom brzojava. Spodaj navedene cene so za zračno pošto. Za brzojavna nakazila pa stane \$1.00 več, kar je pridati k navedenim cenam. V ameriških dolarjih se sedaj pošiljatev v Evropi ne more izplačevati.

Včeraj so bile naše cene:

DINARJI:	LIRE:
Za \$ 2.20..... 100 Din	Za \$ 2.90..... 50 Lir
Za \$ 4.00..... 200 Din	Za \$ 5.00..... 100 Lir
Za \$ 5.85..... 300 Din	Za \$ 9.50..... 200 Lir
Za \$ 9.25..... 500 Din	Za \$14.00..... 300 Lir
Za \$18.00..... 1000 Din	Za \$22.50..... 500 Lir
Za \$33.00..... 2000 Din	Za \$44.00..... 1000 Lir

Ne pozabite, da za brzojavno pošiljatev je treba dodati znesek \$1.00 k navedenim cenam za strošek brzojava. Za višje svote, dovoljujemo poseben popust. Izvršujemo tudi notarska dela za tu in stari kraj.

Pošiljatev naslovite na:

JOHN JERICHI

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Brez moči se je zgrudil ob znojžu rake, kjer je bil pobral pergamente, in zavest ga je jela zapuščati.

Zunaj so nestrpnost čakali naši znanci, kdaj se profesor vrne. Klicali so ga, toda odgovora niso dobili. Tedaj je Branko sklenil, da ga pojde iskat.

Naglo je zlezal v rov in izginil v globlino. Stopil je v podzemeljsko dvorano, kjer je mislil, da mora biti profesor. Dolgo ga ni mogel odkriti, naposled ga je zapazil vsega sključenega pred kipom in ga poklical. Slaboten glas mu je odgovoril.

Skočil je k njemu. "Gospod profesor!" "Stran!"

Nič drugega ni rekel. "Kaj vam je, gospod profesor?" ga je ves v strahu vprašal Branko.

"Skrivnosti, ki si jih ne znam pojasniti," je odvrnil profesor z drhtečim glasom. "Mrličji vstajajo, kličejo."

"Kje?" je vprašal Branko. Profesor je trzil in se plašno ozrl okrog sebe. Nikjer ni bilo več čuti glasov.

Nikjer ni bilo videti luči, ki so prej strmele vanj od vseh strani. Ali ga je bila prej le neumna komedija premagala, obvladala, ali so bile zlobne halucinacije, ki jim je postal žrtev?

Molčal je. Šele čez dolgo se je oglašil. "Ko sem stopil od kipa proti potu, sem nenadoma začul glas, ki me je pretresel, da me je zabele v mozeg. Ne vem, kaj je bilo."

Branko ga ni poslušal do konca. Skočil mu je v besedo: "Odkod je prihajal glas?"

"Od vseh strani," je rekel profesor, ki se je med tem že nekólikó pomiril. Najprej točno iz levega kota."

Posvetil je s plamenico v kot. V njenem soju je zagledal ozko špranjo, in ko si jo je natanko ogledal, je opazil, da je od nje vodila ozka cev proti sredi dvorane. Nadaleč od nje je dobil drugo in potem naprej še tretjo, vse do drugega kota. Vse so bile enake. Zasedoval je njihovo smer in ugotovil, da so se ozke cevke, ki so vodile od njih, stekale vse pod kipom boga Zemlje. Kraj, kjer so se združile, je bil obložen z majhnimi kamenitimi ploščami. Pokleknil je tja in s konico svojega ostrega bodala eno privzdignil. Pod njo je našel kožnat meh. Zdjaj je vedel odkod so prihajali glasovi, ki so profesorja tako zmedli!

Poklical ga je. Ko je prišel k njemu, mu je pokazal, kaj je odkril. "Tu ste morali stati, ko ste začuli prvi glas. Na plošči, ki ima spodaj votlino iz usnjatega mehu. Poglejte te male cevke, ki držijo na vse strani. To so majhni rovi, ki se končujejo v kotih in ob stenah. Njih konec je ozka nazobčana špranja. Nevede ste stopili na tako kamenito ploščico, ki se je pod vašo težo vdala in pritislila na meh pod seboj. Po tanki cevi je puhal zrak in si na koncu poiskal pot skozi ozko špranjo, ki je napravljena prav na isti način kakor glasovnice pri orglah..."

"Tako je bilo," se je čudil profesor, ki je komaj prišel do sapa. "To me je spravilo v to grozo..."

Zdjaj je vse razumel. Te glasovnice so bile na koncu tako izbrušene, da ni moglo

povsod enako zraka skozi nje. Zato so nastajali višji in nižji glasovi. In vsi skupaj so tvorili glas, ki je bil še najbolj podoben glasu umirajočega človeka...

"In nisem se prej tega domislil," si je rekel očita. Skoraj ga je bilo sram, da se je dal tako preslepiti. In pri tem ga je obšlo občudovanje do ljudi, ki so si to izmislili. Pred dva tisoč leti...

"In luči, ki so se bližale?" je vprašal nato. "Luči?" se je Branko začudil. Jel je hoditi po dvorani in gledati, toda nikjer ni našel sledov o kaki luči.

"To so morale biti halucinacije," je čez nekaj časa rekel profesorju. "Glasovi, ki ste jih čuli, so vas tako zmedli, da ste potem videli želluči, ki jih nikjer ni bilo. Samo v vaši domišljiji..."

"Mogoče, pa skoraj ne bi verjel," je zmigaval profesor z glavo, "mogoče."

"Ali ste kaj zanimivega odkrili?" ga je Branko prekinil. Profesor je prikimal in pokazal na pergamente, ki jih je imel v torbi.

"Nič drugega?" je skoro razočarano vzkliknil Branko. "In zaradi te malenkosti ste morali pretrpeti toliko strahu?"

Profesor se je nasmehnil. "Še če bi bil dobil dosti manj, bi bilo vredno tega strahu. In kje so ostali?" je vprašal nato. "Gori čakajo. Vrniva se!" je nasvetoval Branko, ki mu je postalo že kar neugodno v mračni votlini.

"Še malo počakajva!" ga je zadržal profesor. "Vse to sem dobil v največji rakvi. Morda najdem še v malih kaj. Samo to bi pogledal. Saj jih ni dosti. V četrto ure pregledam vse."

Branko mu ni hotel jemati dobre volje. Še celo pomagal mu je, dasi se mu ni preveč ljubilo stikati po starih kamenitih krstah.

Ponekod nista nič našla, v nekaterih rakah pa so ležali rokopisi.

"Mislim, da sem se malo zmotil v svoji sodbi," je čez nekaj časa rekel profesor. "Ta podzemeljska dvorana ni grobnica vseh kraljev, ampak samo enega. V grobovih, tu ob strani počivajo ali njegove žene ali pa njegovi najzvestejši podaniki. Najbrž bo veljalo drugo," se je nasmehnil. "Toliko žena menda ni imel... Sicer bom pa videl, ko rokopise prečitam."

Skoraj vse sta že obredla. Ostala je samo še velika kamenita gmota v kotu vhodu nasproti. Obrnila sta se tja. "To pa je nekaj novega," je rekel profesor. "Sam zlodej vedi kaj."

Radovedno je stopil h kamnu. Devetnajsto poglavje

V PRIČAKOVANJU

Mitja je med tem stražil zaklad, ki so ga bili prinesli iz svetišča. Janez in Nadja pa sta še zmeraj čakala na stenski polici pred vhodom v zakladnico, kdaj se profesor in Branko vrmeta. Postajala sta že nestrpna.

"Kaj le delata tako dolgo pod zemljo?" je nervozno vprašala Nadja. Janez je skomignil z ramo. "Kdo ve! Morda sta res kaj novega odkrila. Sicer nam pa ne bi bilo treba. Kam bomo že s tem bogastvom!"

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Minister za prehrano je odredil, da smejo nekmetje klati doma samo v primeru, če so imeli slična dovoljenja že v letih 1938 in 1939 in če so za kelino določene živali vsaj tri mesece sami krmili. Kdor pa v letih 1938-39 ni klatl sam, nora hkratu dokazati, da je urmo za trimesečno prehrano živali pridelal brez dokupovanja. Za leto 1940-41 je namreč odredeno, da nekmetje ne mejo več dokupovati krme za svinje.

Družba za naselitev nemških kmetov (Deutsche Ansiedlungsgesellschaft) ima od 1. 1939 podružnico tudi na Dunaju. Doslej je v Vzhodni marki nakupila 5350 ha in v Sudejih 1860 ha zemlje, katero pa bo poselila šele po vojni. Državni komisar za utrditev nemške narodnosti je družbo opolnomočil, da v okviru preselitve južnih Tirolcev pripravi nova posestva na Tirolskem. Predariskem in Koroškem: Z novim poslovnim letom je družba prevzela tudi važna taksacijska dela v zvezi s priselivitvijo nemških kmetov iz Rusije, baltičkih držav, Generalne gubernije in Besarabije.

V soboto 5. oktobra je prispel v Beljak prvi transport besarabskih Nemcev preko Jesenic. Transport je štel 720 ljudi, po večini žena in otrok. V Beljaku jih je pozdravil zastopnik SS-vodje Himmlerja in zastopniki stranke. Po pogostitvi so nadaljevali pot v nočtranjost Nemčije.

Po priključitvi okoliških občin šteje sedaj Celovec 53.516 prebivalcev. Od teh je 1800 zaposlenih v kmetijstvu, 15.500 oseb dela v industriji in obrti, 9900 si služi kruh v trgovini in prometu, javnega

uradništva je 12.900 oseb, samostojnih poklicev 11.200, doma zaposlenih oseb pa 2200. V Borovljah je gostoval ruski pevski zbor "Bojar" pod vodstvom dirigenta Swerkova. Precizno izvajanje ruske pesmi so občinstvo zelo navdušile. — Isti zbor je nastopil tudi v Celovcu, kjer je doživel zelo pohvalno strokovno kritiko. Šestmesečni gospodinjiski tečaj pri slovenskih šolskih sestrah v St. Petru pri St. Jakobu v Rožu se prične 1. novembra. Gojenke se bodo poučevale v gospodinjstvih vedah, poleg tega pa tudi v petju in glasbi. — Slovenski gospodinjiski tečaj pri šolskih sestrah v St. Rupertu pri Velikovecu pa so bili prepovedani.

Okrog 500 deklet s Štajerske se je tekom letošnjega poletja mudilo v delovnih taboriščih na Koroškem, da odslužijo svoje obvezno delovno leto. Dekleta s Koroške pa so bila po večini nastanjena po taboriščih na Štajerskem.

ANEKDOTA

Pater Jožef je bil v veliki milosti pri kardinalu Richeleu in se je lahko vmešaval v vse pogovore, ki jih je imel kardinal z uglednimi osebnostmi. Tako se je nekega dne vojvoda Bernhard Weimarski pogovarjal s kardinalom o vojnem pohodu nad Nemčijo. Pater Jožef je stopil v sobo in takoj dal svoj nasvet. "Glej-te, gospod vojvoda, najprej zavzemite to trdnjavo," in jo je pokazal na zemljevidu, "nato zavzemite to, zatem to..."

"Oprostite, pater Jožef," ga prekine vojvoda, "trdnjave se ne osvajajo s prsti."

SIRITE AMER. SLOVENCA

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Pisano polje

J. M. Trunk

Varšava je zdaj po Nemcih razdeljena na tri skupine. Razen Nemca tam nima nihče bese. Le do kakih 50.000 je tam Nemcev, ako jih je toliko, pa so vsi vzeli najlepši in največji del mesta, kjer se udobno počutijo v hišah, katere so drugi zidali. Smart boys, Poljaki so stisnjeni v dele mesta, kjer je dosti dela, malo jela in zraka skoroda primanjkuje. Za Jude so napravili poseben "gheto" in ga ogradili s plotom. Well, glede Judov ne pravim ničesar. Ako pri nas v Ameriki zaideš v kakem vele mestu v kraje, kjer so "boljši" sloji, bogami, razkošje, da nič kaj, in nosovi kakor na starih babilonskih spomenikih, izključno le Judje imajo tam svoja bivališča. Le povem, kako je, in tudi Judje so hudo smart, drugim pa te maže močno primanjkuje. Ampak Varšava je poljsko mesto, in še celo glavno mesto naroda, ki šteje nad 20 milijonov samih pristnih Poljakov. Ti Poljaki so zdaj v dimu in smradu in pri težkem delu in morajo molčati ko grob, ker jih je Nemeč zavojeval, so premaganci. Ali naj kdo toži le na osodo, da je tako? "Vsak sam je svoje sreče kovač," pravi pregovor, in rečanica velja. Ni ravno osoda kot taka, ker take osode ni, osoda v dimu in smradu in pri težkem delu brez jela je le posledica, da je pravačasno manjkalo v poljskih glavah soli, v nemških glavah pa je te soli dosti bilo, dasi je bila sol le gola sila. Za enkrat pa ni pomoči, niti ni dosti pomagano, ako kdo le upa, da se izpremeni. V pravem času mora sol v glave, poteh bo poljsko zopet, kar je poljskega. In tako povsod, kjer Slovanom manjka soli.

Kak Slovan lahko na Rusiji pokuka, ako je tam za slovanstvo kaj upanja, na komunistično Rusijo se ozira kak Slovan le, če je z Wellsom vred ateist in komunist. Wellsu kot ateistu je to srčna potreba iz ateističnega in komunističnega stališča. Komunistem morda ima nekaj, da se da z njim govoriti, ateizem je ves le zlodejski, za izrazitega ateista pa biti ali ne biti.

Wellsove izjave o ateistični in komunistični Rusiji so vznemirile celo angleški parlament, dasi je tam zdaj Rusija "persona grata," kakor se ta izraz v diplomaciji glasi. Ali naj pripusti angleški parlament, da odpira Wells svoja ateistična usta do ušes? Ali naj ga odpokličejo ali pustijo? Najbolj pripraven kraj za tega in takega Wellsa je Rusija sama. Tja naj gre in tam naj hvali, če je vse tako hvalno vredno, in ni le ateizem punčica ateističnega očesa.

Tudi turški krogi v Ankari so mnenja, da je angleško grozdje za Hitlera postalo kislo. Zdjaj skuša Angležem priti do živega na vzhodu. Ker pa je tudi to trd oreh, hoče vso Evropo pridobiti za svoj "red." Značilno je, da je Mussoliniju častital, ko je ta začel v Albaniji, in dejal, "da nihče ne bo živil zmage." Ali je že zmagala? Kje, kakšna? Ali se bo zmagala na vzhodu? Morda, pa se še za to malo boji, da bi je kdo ne izvil.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.

Angleski pisatelj in znani ateist Wells je prišel sem v Ameriko. Vsaj kot izrazit ateist je znan, in tako osebnost izprašujejo, kaj misli o tem in onem, in Angliji gre za biti ali ne biti. Morda bo tudi Wellsu kot Angležu Anglija pri sreči, najbolj pa mu je na srce prirastla sedanja in prav sedanja komunistična Rusija. Anglija politično tudi sedanjo Rusijo snubi, ampak dokler bo na morju gospodaril angleski som, na evropejski celini pa kolikor toliko ruski medved, se bosta vedno pisano gledala. Le trenutna nevarnost ju more malo zblížiti. Wellsu je to dobro znano, in ko mu je sedanja Rusija prava punčica, gre za vse kaj drugega, ne ravno za politiko zoper nemškega hrusta.